

Samlingsrevision

Retningslinjer for samlingsrevision

Museum Lolland-Falster har siden 2009 været i gang med en samlingsrevision.¹ Formålet har været at indhente museets registreringsefterslæb af blandede brugsgenstande som fx værktøj og viskestykker, uregistrerede genstande samt gennemgang af egentlige museumsgenstande. Genstandsrevisionen har været og er en løbende fremadrettet proces, som vil fortsætte i en årrække. Genstande er som led i revisionen blevet flyttet fra opbevaringssteder i kældre, på lofter og i stalde uden for museet til større og bedre magasiner. De håndterede genstande har dels haft museumsnummer, dels har mange genstande manglet nummer. En del af genstandene har haft andre nummertyper som fx gavenumre og konserveringsjournalnumre². I forlængelse af samlingsrevisionen har museet søgt om udskillelse af museumsgenstande i det omfang, som det i oprydningen har vist sig at være relevant. I 2016 startede museet en egentlig samlingsgennemgang, hvor der blev fokuseret på den egentlige indregistrerede genstandssamling. Gennemgangen blev påbegyndt på magasinet på V. Kolbyesvej i Maribo i 2016, i 2017 på Frøms magasin i Nykøbing F., i 2018 på Frilandsmuseet i Maribo og i 2019 på magasinerne i Frisegade 43-45. Samlingsgennemgangen på museets magasiner er planlagt at vare til og med 2021 og kommer også til at omfatte Færgestræde-komplekset i Nykøbing samt Stiftsmuseet i Maribo.

¹ Lolland-Falsters Stiftsmuseum startede en samlingsrevision i slutningen af 1960'erne med ansættelsen af fagligt personale, igennem 1970-80'erne har der været arbejdet på genstandsrevision af delsamlinger og indhentning af registreringsefterslæb. I 2008 genoptog Lolland-Falsters Stiftsmuseum en mere systematisk samlingsgennemgang af uregistrerede genstande.

² Museum Lolland-Falster overholder hermed Bekendtgørelse om museer m.v. nr. 1512 af 14. december 2006, § 7, Stk. 2: Genstande, der endnu ikke har været underkastet registrering, udgør en del af museets samling, når indlemmelse er besluttet af museets leder, og genstandene befinder sig i museets varetægt.

Proceduren for samlingsgennemgang på Museum Lolland-Falster

Alle genstande vurderes ud fra følgende kriterier for at sikre en faglig og systematisk gennemgang og opstilles i en inventarliste i form af et excel-ark. Excel-arket er tilgængelig i skyen for en række medarbejdere, for at sikre direkte adgang for flere medarbejdere på samme tid. Museets fem kriterier er oplyst nedenfor.

1. Genstandens helhed og stand

Er genstanden komplet eller ukomplet?

Museet ønsker så vidt muligt komplette, repræsentative genstande i museumssamlingen. Et bord kan mangle et bordben fx pga. dårlig håndtering og opbevaring. Men der er også genstande, som rent faktisk er slidt op ved almen brug, og det er vigtigt at holde sig for øje, at sliddet fortæller en historie om selve genstandes livshistorie, om ophavsmand, bruger m.m.. Set i forhold til museets samlede genstandssamling, hvor ”søndagskulturgenstande” er overrepræsenteret i indsamlinger foretaget i første halvdel af 1900-tallet, er det især vigtigt, at også slidte hverdagsgenstande bliver repræsenteret.

Er der tegn på råd, skimmel, borebiller eller andre skadedyr? Er genstandene iturevet, skåret eller vandskadet? Er genstandene behandlet med pesticider som afgiver giftige dampe?

Nogle genstande er pga. tidligere dårlig opbevaring næsten gået til af fx råd og billeangreb men også skimmelangreb. Erfaring viser, at disse genstande er så dårlig tilredte, at de ressourcer, der skal bruges på bevaring, overstiger museets økonomiske formåen.

Desuden er en lang række genstande igennem tiden både på museet og inden optagelse i museumssamlingen blevet behandlet med kemiske stoffer, der godt nok har været med til at bevare

genstandene, men samtidig har betydet, at specielt trægenstande den dag i dag udsender giftige kemiske dampe.

Der vil selvfølgelig stadig være genstande, der har en så god proveniens, at der museumsfagligt er gode argumenter for at bruge ressourcer på at konservere og bevare dem for eftertiden.

Nummeroplysninger

Findes der nummer på genstanden? Et nummer på genstanden viser, at en museumsinspektør eller andet museumsfagligt personale har taget beslutning om hvorvidt genstanden skulle indtages som museumsgenstand. Genstandens nummer skal tjekkes i protokol/museets genstandsdatabase og matches med genstandsoplysninger.

a. Museumsnummer: Hvis genstanden har et genstandsnummer bør der kunne findes oplysninger om genstanden i såvel protokol, blå kort eller i genstandsdatabase. I fald genstanden er i god stand, og der er proveniensoplysninger om genstanden i protokollen/blå kort/genstandsdatabase sættes genstanden på hylde og bevares i genstandssamlingen. Hvis ikke indstilles genstanden til kassation. Der henvises til museets retningslinjer for kassationspraksis.

b. Stiftsmuseets gavenummer-system: Er et nummersystem, hvori genstanden er indplaceret med et midlertidigt nummer (gavenummer). Det var hensigten, at genstanden herefter skulle indregistreres i protokollen/blå kort, men ikke alle disse genstande er blevet indregistreret. Når der findes et gavenummer, findes der også et gavebrev (som regel). Gavebrevet rummer oplysninger om giver, funktion og proveniens. Gavenummersystemet blev brugt på Lolland-Falsters Stiftsmuseum i perioden 1972-2003. De fleste genstande med gavenumre har så gode proveniensoplysninger, at det vurderes, at hovedparten af disse kan indtages i museumssamlingen. Der er dog

undtagelser. Ifølge Kulturstyrelsens retningslinjer skal der søges kassation til de genstande med gavenummer, som museet i forbindelse med samlingsrevisionen ønsker at kassere.

c. Stiftsmuseets konserveringsnummer-system: Nogle genstande har et konserveringsnummer, der viser, at genstanden er blevet behandlet af en konservator eller andet teknisk personale. Konserveringsrapporter kan fortælle mere om genstanden og evt. dens proveniens. Konserveringsnumrene har været brugt på Lolland-Falsters Stiftsmuseum og Museet Falster Minder i ca. 1970-80erne. Hvis det lykkes at finde gode proveniensoplysninger i konserveringsrapporterne, gives genstande med konserveringsnummer nyt museumssnummer og sættes på hylde, hvis ikke søges der om kassation af genstandene.

2. Proveniens (matches med protokol, genstandslabels, gavebreve m.m.)

Først og fremmest skal genstandene have tilknytning til Lolland-Falster. Dernæst skal genstandens "livshistorie" kunne dokumenteres, da genstandene er udgangspunkt for informationer om de mennesker, der har produceret, benyttet eller ejet dem. Genstandene skal kunne fortælle om det levede liv fx på funktionelt og/eller mentalt niveau. Genstandene kan både være unikke eller repræsentative i forhold til et genstandsfelt. Det vigtige er genstandens brugsmekanismer samt dens betydning for fx giver og brugere i social og mental forstand.

Hvis genstanden har proveniensoplysninger, der ligger uden for museets formålsparagraf, vil genstanden blive indstillet til udskillelse. Genstande uden særlig proveniens bibeholdes og indregistreres i samlingen i de tilfælde, hvor der er tale om en genstand, der har en betydning for en delsamling, eller i de tilfælde, hvor genstanden fx i form af dens funktion eller ydre fortæller en særlig historie. Herunder tages der også et vist hensyn

til tidligere inspektørers indtagnings-prioriteringer, da disse har været udtryk for datidens strategier vedr. indsamling.

3. Tilhørsforhold til samlingen

Den faglige vurdering skal også tage højde for genstandenes tilhørsforhold til museets samlede samling samt relatere til både ældre og yngre indsamlingsområder. At genstandens tilhørsforhold til de ældre indsamlingsområder også vurderes grunder i, at tidligere inspektører har indsamlet netop disse genstande, som et led i deres indsamlingsplaner.

4. Tilhørsforhold til øvrige danske museer

Endelig matches genstandene med genstandssamlingerne på de øvrige danske museer, der offentliggør deres samlinger på MUSSAM. I det tilfælde, at der findes et utal af samme type genstande, og proveniensoplysninger på museets egne genstande mangler, vælger museet typisk at udskille genstanden, eller at overføre genstanden til museets pædagogiske samling. Hvis der modsat kun findes ganske få eller slet ingen lignende genstande i MUSSAM og proveniensoplysninger mangler, kontakter museet landets specialmuseer for at søge rådgivning.

Når både museumstekniske oplysninger samt faglige vurderinger er noteret i inventarlisten påtegnes den pågældende genstand med label, hvor der anføres dato og bestemmelse om hvorvidt genstanden skal "bevares" eller "kasseres", museumsnummer, løbenummer samt navnet på den fagligt ansvarlige. Samme oplysninger noteres i inventarlisten. Denne procedure sikrer en konsekvent og sikker genstandshåndtering, således at der skabes en gennemskuelig proces for såvel bevaring som udskillelse og kassation. kassationsproces.